

บทความวิจัย

หน่วยงานกลางในชั้นพิจารณาการปล่อยชั่วคราวในคดีอาญา*

FEDERAL AGENCY IN THE HEARING OF PROVISIONAL RELEASE

PROCEEDINGS IN CRIMINAL CASES

ศิริลักษณ์ สุรวรรณ

Siriluk Surawan

คณะนิติศาสตร์ มหาวิทยาลัยรังสิต

Faculty of Law Rangsit University, Thailand

Corresponding author E-mail: siriluk.s63@rsu.ac.th

บทคัดย่อ

การศึกษาค้นคว้าอิสระนี้ มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาค้นคว้า เช่น บทบัญญัติและวัตถุประสงค์ของมาตรการปล่อยชั่วคราวของประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา มาตรา 106 ถึง 119 ทวิ และศึกษาปัญหาและข้อขัดข้องในการนำมาตรการปล่อยตัวผู้ต้องหาหรือจำเลยชั่วคราวในคดีอาญา ตลอดจนการศึกษากฎหมายของสหรัฐอเมริกาและแคนาดาที่มีการนำมาตรการปล่อยชั่วคราวมาใช้บังคับและทำให้เกิดการแก้ปัญหาได้เป็นอย่างดี การศึกษาค้นคว้าอิสระนี้ พบว่า แม้ประเทศไทยจะมีมาตรการปล่อยชั่วคราวซึ่งเป็นมาตรการที่สามารถช่วยผู้ต้องหาหรือจำเลยไม่ว่าจะเป็นผู้ที่ฐานะยากจน หรือผู้มีฐานะที่ร่ำรวย ให้มีสิทธิได้รับการปล่อยชั่วคราวที่เท่าเทียมกัน แต่ในปัจจุบันมาตรการปล่อยชั่วคราวในชั้นพิจารณาของศาลยังพบว่าศาลการปล่อยชั่วคราวของศาลขาดแคลนข้อมูลที่ใช้ประกอบการพิจารณาของศาล ในชั้นตอนนี้กฎหมายให้ศาลใช้ดุลยพินิจในการพิจารณาการปล่อยชั่วคราว หากศาลได้รับข้อมูลเกี่ยวกับผู้ต้องหาหรือจำเลยที่ครบถ้วนก็จะทำให้การพิจารณาของศาลปราศจากอคติทั้งปวง ซึ่งทางสหรัฐอเมริกาและแคนาดาได้จัดตั้งหน่วยงานกลางในการปล่อยชั่วคราวได้ผลเป็นอย่างดี ดังนั้น ควรมีการจัดตั้งสำนักปล่อยชั่วคราวขึ้นโดยเฉพาะ มีรูปแบบและกระบวนการดำเนินงานโดยอาศัยอำนาจพระราชบัญญัติจัดตั้งหน่วยงานกลาง เพื่อเป็นการกำหนดให้ถือปฏิบัติก่อนการพิจารณาปล่อยชั่วคราวทุกครั้งต้องให้สำนักปล่อยชั่วคราวดำเนินการในการสืบเสาะหาข้อมูล ประเมินความเสี่ยงในการหลบหนีจัดทำรายงาน จัดทำความเห็นเสนอต่อศาล เพื่อให้ศาลใช้ประกอบการพิจารณาก่อนการปล่อยชั่วคราว จึงควรจัดตั้งหน่วยงานกลางในชั้นพิจารณาการ

* Received 12 September 2023; Revised 15 October 2023; Accepted 18 December 2023

ปล่อยชั่วคราวในคดีอาญาโดยพระราชบัญญัติโดยกำหนดหน้าที่และความรับผิดชอบสำหรับการปล่อยชั่วคราวขึ้นโดยเฉพาะ

คำสำคัญ: การปล่อยตัวชั่วคราว, ประเมินความเสี่ยง, หน่วยงานกลาง, ชั้นพิจารณาคดี

Abstract

The objective of this independent study is to study and investigate aspects such as the provisions and objectives of provisional release measures, with a specific focus on Articles 106 to 119 (bis). Moreover, it studies the intricacies and obstacles encountered in the practical implementation of provisional release measures concerning individuals accused of offenses or defendants entangled in criminal cases. In addition to this, the study extends its purview to investigate the legal frameworks existing in the United States and Canada, where provisional release measures have been effectively employed to address pertinent issues. This study has revealed that, notwithstanding the existence of provisional release measures in Thailand designed to provide equitable benefits to both financially disadvantaged and affluent defendants or accused offenders, the current judicial process faces a significant shortfall in the availability of requisite information for comprehensive deliberation. At this juncture, prevailing legal provisions empower the court to exercise its discretion in the evaluation of provisional release. If the court receives complete information about the defendant or accused offenders, it will result in a more impartial court decision, as observed in the United States and Canada, where the establishment of central agencies for provisional release has proven to be highly effective. Therefore, it is advisable to establish a Provisional Release Bureau, particularly with a structured format and operational procedures, based on the authority granted by the Royal Decree for the establishment of a central agency to facilitate the court's deliberation before granting provisional release on every occasion. The Provisional Release Bureau should conduct data investigation, assess flight risks, prepare reports, and provide recommendations to the court

for deliberation before granting temporary release. Hence, it is advisable to establish a Federal Agency In The Hearing Of Provisional Release Proceedings In Criminal Cases, as stipulated by the Royal Decree, outlining its responsibilities and specific duties concerning the implementation of provisional release.

Keywords: Temporary Release, Assess the Risk, Federal Agency, Judicial Class

บทนำ

รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พ.ศ. 2560 มาตรา 29 ให้สันนิษฐานไว้ก่อนว่า ผู้ต้องหาหรือจำเลยไม่มีความผิด และก่อนมีคำพิพากษาอันถึงที่สุดแสดงว่าบุคคลใดได้กระทำความผิดจะปฏิบัติต่อบุคคลนั้นเสมือนเป็นผู้กระทำความผิดมิได้จากที่รัฐได้พยายามแก้ไขปัญหาด้วยการหามาตรการต่าง ๆ เพื่อนำมาใช้เสริมกับการใช้ประกันหรือหลักประกันตามแนวปฏิบัติที่เคยมีอยู่เดิม ได้แก่ การใช้อุปกรณ์อิเล็กทรอนิกส์ (Electronic Monitoring: EM) การประกันอิสรภาพ การมีกองทุนยุติธรรม และการตั้งผู้กำกับดูแลผู้ถูกปล่อยชั่วคราวแต่มาตรการดังกล่าวยังคงมีข้อจำกัดบางประการทำให้การแก้ไขปัญหายังไม่มีประสิทธิภาพเพียงพอ เช่น การใช้อุปกรณ์อิเล็กทรอนิกส์ (Electronic Monitoring: EM) ซึ่งมีลักษณะเป็นเครื่องบันทึกการและทำให้ทราบถึงข้อมูลส่วนตัวของผู้ต้องหาหรือจำเลย ถือว่าเป็นการละเมิดสิทธิในความเป็นส่วนตัว (The Right to Privacy) ดังนั้น การใช้อุปกรณ์อิเล็กทรอนิกส์ (Electronic Monitoring: EM) จึงต้องได้รับความยินยอมจากผู้ต้องหาหรือจำเลย และควรถูกจำกัดการใช้เฉพาะในคดีที่เป็นความผิดร้ายแรง ส่วนการตั้งผู้กำกับดูแลผู้ถูกปล่อยชั่วคราว เป็นการตั้งบุคคลเพื่อสอดส่องดูแล รับรายงานตัว หรือให้คำปรึกษาผู้ถูกปล่อยชั่วคราว เพื่อป้องกันการหลบหนีหรือภัยอันตรายหรือความเสียหายที่อาจเกิดขึ้นในระหว่างที่ได้รับการปล่อยชั่วคราว แต่การตั้งผู้กำกับดูแลผู้ถูกปล่อยชั่วคราวเป็นมาตรการที่ต้องอาศัยความร่วมมือจากบุคคลภายนอกและต้องใช้งบประมาณแผ่นดินเป็นค่าตอบแทนและค่าใช้จ่ายแก่ผู้กำกับดูแลผู้ถูกปล่อยชั่วคราว นอกจากนี้การคุมขังผู้ต้องหาไว้ระหว่างพิจารณาหรือการสอบสวนยังเป็นการเพิ่มภาระแก่เรือนจำที่ต้องรับผู้ต้องหาหรือจำเลยเข้าสู่ระบบโดยไม่จำเป็น ส่งผลให้เกิดความแออัดภายในเรือนจำจากจำนวนผู้ต้องขังที่เพิ่มมากขึ้น อีกทั้งรัฐยังต้องสูญเสียงบประมาณ สำหรับค่าใช้จ่ายใช้ดูแลผู้ต้องหาที่ไม่ได้รับการปล่อยชั่วคราว ปัจจุบันศาลมีข้อมูลไม่เพียงพอสำหรับใช้ประกอบการพิจารณาปล่อยชั่วคราว ซึ่งปรากฏจากผลการดำเนินการปล่อยชั่วคราวของศาลจังหวัดนครศรีธรรมราช ประจำปี 2565 (สถิติการปล่อยชั่วคราวศาล

จังหวัดนครศรีธรรมราช, 2566) แม้จะมีการจัดทำแบบประเมินความเสี่ยงก่อนการปล่อยชั่วคราว แต่ก็ยังมีจำนวนน้อยมากซึ่งถือว่าเป็นจำนวนที่ค่อนข้างน้อยหากเทียบกับจำนวนคำร้องขอปล่อยชั่วคราวที่ยื่นทั้งหมด

ดังนั้น เพื่อแก้ปัญหามาตรการขาดแคลนข้อมูลเพื่อใช้ประกอบการพิจารณาการปล่อยชั่วคราว จึงควรจัดตั้งหน่วยงานกลางในชั้นพิจารณาคดีการปล่อยชั่วคราวในคดีอาญาโดยพระราชบัญญัติโดยกำหนดหน้าที่และความรับผิดชอบสำหรับการปล่อยชั่วคราวขึ้นโดยเฉพาะ

วัตถุประสงค์การวิจัย

1. เพื่อศึกษามาตรการปล่อยชั่วคราวของไทยและต่างประเทศ
2. เพื่อศึกษาปัญหาและข้อขัดข้องในการนำมาตราการปล่อยตัวผู้ต้องหาหรือจำเลยชั่วคราวในคดีอาญา
3. เพื่อศึกษาและค้นคว้ามาตรการปล่อยชั่วคราวของไทยและต่างประเทศ และแนวทางในการเพิ่มประสิทธิภาพเกี่ยวกับมาตรการปล่อยตัวผู้ต้องหาหรือจำเลยชั่วคราวในคดีอาญา

ระเบียบวิธีวิจัย

บทความนี้เป็นการศึกษาด้วยวิธีวิจัยเอกสาร (Documentary Research) โดยได้ทำการศึกษาค้นคว้าและรวบรวมข้อมูลจากหนังสือ บทความทางวิชาการ และผลงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง ซึ่งได้นำมาใช้วิเคราะห์เชิงคุณภาพเพื่อให้บรรลุวัตถุประสงค์ของการศึกษาค้นคว้า

ผลการวิจัย

1. สหรัฐอเมริกา

การที่สหรัฐอเมริกาจะอนุญาตผู้กระทำความผิดหรือจำเลยให้ได้รับการปล่อยตัวชั่วคราว สหรัฐอเมริกาได้มีการกำหนดเชิงป้องกันความเรียบร้อย ซึ่งให้มีการประกันตัวเพื่อยืนยันการมาปรากฏตัวต่อหน้าศาล แต่ภายหลังกลับเกิดปัญหาการเรียกค่าปรับที่สูงเกินไป (Amdt 8.1 Overview of Eighth Amendment, 2023) จนส่งผลกระทบต่อประชาชนไม่สามารถจ่ายค่าประกันตัวได้ โดยสหรัฐอเมริกามีแนวทางการแก้ปัญหามาตรการปล่อยชั่วคราวเนื่องมาจากการเรียกเงินประกันจากผู้ต้องหาหรือจำเลยในคดีอาญาที่สูงเกินไป สหรัฐอเมริกา กำหนดให้มีการประกันตัวผู้ต้องหาหรือจำเลยที่ถูกจับกุมได้ทุกคดีที่มีการกระทำความผิด ยกเว้นคดีที่มีโทษประหารชีวิต โทษประหารชีวิตศาลยังใช้ดุลพินิจการสั่งให้ปล่อยชั่วคราว โดยศาลจะต้องใช้ดุลพินิจการขอประกันตัวโดยต้องพิจารณาถึงลักษณะและพฤติการณ์แวดล้อมทั้ง

พยานหลักฐานและฐานความผิดเพื่อป้องกันการกระทำที่เป็นอันตรายต่อสังคม The Federal Bail Reform Act 1984 ได้วางหลักในการประกันตัวไว้ว่า ศาลจะต้องไม่กำหนดเงินประกันที่สูงเกินไปต่อการคุมขังก่อนการพิจารณาของศาล จนส่งผลกระทบต่อจำเลยที่มีฐานะยากจนที่จะสามารถทำตามเงื่อนไขการกำหนดเงินประกันที่สูงเกินไปได้ทำให้ผู้ต้องหาหรือจำเลยไม่สามารถนำเงินมาวางประกันได้ (kiDeuk kim and Megan enver, 2011) การที่สหรัฐอเมริกาการนำมาตรการปล่อยตัวชั่วคราวมาบังคับใช้เพื่อให้ประชาชนทุกคนได้รับสิทธิความเท่าเทียมกันทุกชนชั้น และการปล่อยชั่วคราวของศาลยังคำนึงถึงความปลอดภัยของคนสังคม ชุมชน และการไม่ไปยุ่งเหยิงกับพยานหลักฐาน

ขั้นสอบสวน

เมื่อจำเลยถูกจับกุมโดยเจ้าหน้าที่ของรัฐบาลกลาง เจ้าหน้าที่ฝ่ายบริการพิจารณาคดีจะดำเนินการสอบสวนด้วยความรวดเร็ว และละเอียดถี่ถ้วนเกี่ยวกับจำเลย ข้อมูลส่วนใหญ่มาจากจำเลยในระหว่างการสัมภาษณ์หลังการจับกุมไม่นาน ซึ่งโดยปกติแล้วจะดำเนินการก่อนที่จำเลยจะปรากฏตัวครั้งแรกในศาล หลังจากสอบปากคำจำเลยแล้ว เจ้าหน้าที่จะตรวจสอบข้อมูลของจำเลย ไต่ถาม การสอบสวนของเจ้าหน้าที่อาจรวมถึงการติดต่อกับครอบครัวของจำเลย เพื่อน นายจ้าง หน่วยงานบังคับใช้กฎหมาย หรือสถาบันการเงิน ข้อมูลที่จำเลยให้ไว้ไม่ได้ใช้เพื่อตัดสินความผิด แต่ควรพิจารณาความเหมาะสมของผู้ต้องหาหรือจำเลยสำหรับการได้รับการปล่อยตัวจากการควบคุมของรัฐบาลกลาง (Fourth Amendment, 2023)

ขั้นอัยการ

อัยการจะประเมินคดี และใช้คำให้การและข้อมูลทั้งหมดที่มีเพื่อพิจารณาว่ารัฐบาลควรนำเสนอคดีต่อคณะลูกขุนใหญ่ของรัฐบาลกลางหรือไม่ ซึ่งข้อเท็จจริงทั้งหมดนำไปสู่บุคคลใดบุคคลหนึ่งหรือบุคคลที่ก่ออาชญากรรม ก่อนที่อัยการจะสรุปนั้น ผู้ต้องหาหรือจำเลยจะต้องดูหลักฐานทั้งทางตรงและทางพหุติการณ์ ก่อน หลักฐานโดยตรงคือหลักฐานที่สนับสนุนข้อเท็จจริงโดยไม่ต้องอนุมาน คำให้การของผู้เห็นเหตุการณ์ต่ออาชญากรรมจะถือเป็นหลักฐานโดยตรงเพราะบุคคลนั้นก่ออาชญากรรมจริง ซึ่งไม่ว่าจะเป็นภายใน 1 วัน หรือวันหลังจากที่จำเลยถูกจับกุมและถูกตั้งข้อหา ผู้ต้องหาหรือจำเลยจะถูกนำตัวต่อหน้าผู้พิพากษาเพื่อพิจารณาคดี เบื้องต้นในคดีนี้ (Steps in the federal criminal process Initial Hearing / Arraignment, 2022) และกำหนดข้อกล่าวหาต่อผู้ต้องหาหรือจำเลย การเตรียมการเพื่อให้ผู้ต้องหาหรือจำเลยมีทนายความ

สำนักปล่อยชั่วคราว (Pretrial Services Officers)

บทบาทและหน้าที่ของเจ้าหน้าที่บริการพิจารณาคดี (The pretrial services officer) คือการระบุตัวจำเลยที่มีแนวโน้มจะไม่ปรากฏตัวในการพิจารณาคดีของศาลในอนาคตหรือมีความเสี่ยงที่จะเป็นอันตรายต่อสังคม เจ้าหน้าที่ต้องสร้างความสมดุลระหว่างข้อสันนิษฐานที่ว่าจำเลยเป็น “ผู้บริสุทธิ์จนกว่าจะพิสูจน์ได้ว่ามีความผิด” กับข้อเท็จจริงที่ว่าจำเลยบางคนอาจหลบหนีอำนาจศาลหรือแสดงตัวเป็นภัยคุกคามต่อชุมชน หากเจ้าหน้าที่ฝ่ายบริการพิจารณาคดีเชื่อว่ามีความเป็นไปได้ที่จำเลยอาจไม่ปรากฏตัวในศาล เจ้าหน้าที่จะแนะนำหลักประกันพันธบัตรทางการเงิน ซึ่งจำเลยหรือ “ผู้ค้ำประกัน” ของจำเลย การปล่อยตัวแบบมีเงื่อนไขจะปรับให้เหมาะสมกับผู้ต้องหาหรือจำเลยแต่ละคน หรือหากการประเมินผู้ต้องหาหรือจำเลยมีความเสี่ยงสูงที่จะก่ออันตรายต่อชุมชน ก็แนะนำให้ควบคุมตัว เมื่อการไต่สวนเสร็จสิ้น เจ้าหน้าที่พิจารณาคดีจะส่งรายงานต่อศาลพร้อมคำแนะนำที่เหมาะสม ซึ่งช่วยศาลในการตัดสินใจโดยแจ้งเกี่ยวกับการปล่อยตัวจำเลยหรือการคุมขังระหว่างการพิจารณาคดี หากจำเลยได้รับคำสั่งให้ปล่อยตัว Pretrial Services Officer จะดูแลจำเลยจนกว่าคดีของผู้ต้องหาหรือจำเลยจะถูกยกฟ้อง พันผิด หรือมีคำพิพากษาโดยขั้นตอนการพิจารณาการปล่อยชั่วคราวผู้ต้องหาหรือจำเลยจะมาปรากฏตัวต่อศาลเพื่อดำเนินการไต่สวน (kiDeuk kim and Megan enver, 2011) โดยสำนักปล่อยชั่วคราวมีหน้าที่จัดทำประเมินความเสี่ยง สืบเสาะ รวบรวมข้อมูล ผู้ต้องหาหรือจำเลย รายงานข้อมูลทำความเข้าใจเสนอต่อศาลว่าผู้ต้องหาหรือจำเลยมีความเหมาะสมที่จะให้ปล่อยชั่วคราวหรือไม่ หากพิจารณาให้ปล่อยชั่วคราวศาลจะกำหนดเงื่อนไขตามสมควร ตลอดจนกำกับติดตามให้ผู้ต้องหาหรือจำเลยมาศาลตามนัด ไม่ก่อความผิดซ้ำ และไม่ก่ออันตรายต่อสังคม สหรัฐอเมริกาได้จัดตั้งหน่วยงานบริการก่อนการพิจารณาคดี เพื่อเสนอประกอบการพิจารณาคดี เหตุแห่งการเกิดมาตรการปล่อยตัวชั่วคราวของสหรัฐอเมริกานั้นเกิดจากปัญหาการเรียกเงินประกันที่สูงจนเกินสมควร ทำให้ส่งผลให้ผู้ต้องหาหรือจำเลยไม่ได้รับการปล่อยชั่วคราวได้ทุกคน อันเนื่องมาจากการที่จำเลยต้องมีหลักประกันในการขอปล่อยชั่วคราวที่สูงเกินไป จนทำให้ผู้ต้องหาหรือจำเลยไม่อาจหาเงินประกันเพื่อขอปล่อยตัวชั่วคราวได้เพื่อมาใช้เป็นหลักประกัน โดยสหรัฐอเมริกาได้นำวิธีการปล่อยชั่วคราวมาใช้ปฏิบัติโดยการใช้การประเมินความเสี่ยง หรือใช้ศาสตร์ในด้านสถิติมาเป็นตัวช่วยสนับสนุน เพื่อใช้การประเมินเป็นเครื่องมือเพื่อช่วยลดการใช้หลักประกันในการขอปล่อยตัวชั่วคราว ซึ่งเป็นการแก้ไขปัญหาการเรียกเงินประกันจากประชาชน (Pretrial Services Officers, 2007)

2. ประเทศแคนาดา

The Constitution Act 1982 ได้ให้สิทธิตามกฎหมายต่อชีวิต เสรีภาพ และความมั่นคงของบุคคล บุคคลทุกคนมีสิทธิในการมีชีวิต เสรีภาพ และความมั่นคงของบุคคล และสิทธิที่จะไม่ถูกกลืนไป เว้นแต่ตามหลักการของความยุติธรรมขั้นพื้นฐาน หากบุคคลใดถูกตั้งข้อหาว่ากระทำความผิดต้องสันนิษฐานว่าบริสุทธิ์จนกว่าจะมีความผิดตามกฎหมายในความรับผิดชอบความคิดเห็นของสาธารณชนโดยศาลที่เป็นอิสระและเป็นกลาง และไม่ถูกปฏิเสธการประกันตัวโดยไม่มีเหตุอันสมควร แคนาดาให้ความสำคัญกับบุคคลได้รับการกระทบต่อสิทธิและเสรีภาพ ยึดสากลโดยหลักสันนิษฐานไว้ก่อนว่าผู้ต้องหาหรือจำเลยเป็นผู้บริสุทธิ์ (Constitution Act, 1982) ปัจจุบันกฎหมายได้ถูกปรับแก้กรณีผู้กระทำความผิดของรัฐบาลกลางเกือบทั้งหมดจะมีสิทธิกลับสู่ชุมชน การมีโครงการประเมินความเสี่ยงและการบริการฟื้นฟูในขณะที่ถูกจับกุมเพื่อให้ประชาชนได้รับความยุติธรรมเท่าเทียมกัน

ชั้นสอบสวน

ในชั้นการสอบสวนของแคนาดาได้กำหนดระยะเวลาในการควบคุมตัว หากเจ้าหน้าที่ตำรวจควบคุมตัวเพื่อทำการไต่สวนหรือดำเนินการสำหรับการประกันตัวต่อศาล เจ้าหน้าที่ตำรวจจะต้องส่งตัวผู้ต้องหาหรือจำเลยไม่ว่ากรณีใดต้องไม่เกิน 24 ชั่วโมงหลังจากถูกจับกุม ตำรวจจะต้องนำส่งตัว “โดยเร็วที่สุด” ผู้พิพากษาจะปล่อยตัวเว้นแต่การครวญจะไม่เห็นด้วยกับการปล่อยตัว หากผู้ต้องหาถูกตำรวจควบคุมตัว เจ้าหน้าที่ตำรวจสามารถส่งตัวผู้ต้องหาไปที่ศูนย์กักขังสถานประจำจังหวัดหรือควบคุมตัวที่สถานีตำรวจ กรมราชทัณฑ์ดำเนินการเป็นสำนักงานคุมประพฤติที่ควบคุมดูแลผู้กระทำความผิดที่รับโทษในชุมชน (In Custody and Release, 2023) เพื่อดำเนินการจัดทำแบบประเมินความเสี่ยงของผู้กระทำความผิด จำเป็นที่ต้องแก้ไขเพื่อเปลี่ยนพฤติกรรมการกระทำความผิด ลดการกระทำผิดซ้ำ

ชั้นอัยการ

ผู้ต้องหาหรือจำเลยสามารถมีทนายความได้ในการพิจารณาคดีนี้ การไต่สวนคดีเช่นนี้เกิดขึ้นในศาลจังหวัดเป็นส่วนใหญ่ ส่วนการยื่นขอประกันตัวกรณีที่เป็นความผิดร้ายแรง เช่น การฆาตกรรม ต้องไปยื่นขอที่ศาลของ King' Bench ในการไต่สวนอัยการสูงสุดจะต้องแสดงให้เห็นถึงเหตุผลที่มีความจำเป็นที่จะต้องควบคุมตัวผู้ต้องหาหรือจำเลยไว้ อัยการสูงสุดจะต้องแจ้งเกี่ยวกับการกระทำความผิดอาชญากรรมและประวัติอาชญากรรม รวมถึงสถานภาพของผู้ต้องหาหรือจำเลย การดำรงชีวิต สภาพครอบครัว การจ้างงาน และปัจจัยอื่น ๆ เพื่อใช้ประกอบการพิจารณาของศาล ถ้าผู้ต้องหาไม่มีทนายความเมื่อขึ้นศาล จะมีทนายความในศาล

ที่สามารถช่วยได้ และจะสามารถช่วยเหลือในการขึ้นศาลครั้งแรก ซึ่งอาจจะเป็นการได้ส่วนการประกันตัวต่อศาลเพื่อให้ศาลตัดสินว่าผู้ต้องหาหรือจำเลยจะต้องถูกควบคุมตัวหรือปล่อยตัวในระหว่างรอการพิจารณาคดี (Pre-Trial Custody, 2023)

หน่วยงานบริการก่อนพิจารณาคดี (Correctional Service of Canada)

หน่วยงานกลางมีนโยบายในการให้ผู้ต้องหาหรือจำเลยกลับสู่ชุมชนในที่สุด การกำกับดูแลและที่มีความปลอดภัยเพิ่มโครงการประเมินความเสี่ยงและบริการฟื้นฟูผู้ต้องหาหรือจำเลย ด้วยเหตุนี้จึงจัดตั้งกรมราชทัณฑ์แห่งแคนาดา (Correctional Service of Canada) ขึ้นเป็นหน่วยงานดูแลผู้กระทำความผิดภายใต้การปล่อยตัวตามเงื่อนไขของกฎหมายตามหลักนิติธรรม ตรวจสอบ วิจัยพัฒนา โดยเฉพาะอย่างยิ่งพระราชบัญญัติการแก้ไขและปล่อยตัวตามเงื่อนไข The Correctional Service of Canada เป็นส่วนหนึ่งของระบบยุติธรรมทางอาญา (About Correctional Service Canada, 2019)

อภิปรายผล

จากผลการดำเนินงานของสหรัฐอเมริกาได้กล่าวแสดงให้เห็นว่าสหรัฐอเมริกาได้แก้ปัญหาการปล่อยตัวชั่วคราวเพื่อลดการเรียกหลักประกันที่สูงเกินสมควร ความพยายามที่จะลดการควบคุมตัว ลดการกระทำผิดซ้ำนั้น สหรัฐอเมริกาได้จัดตั้งหน่วยงานกลางที่ให้บริการปล่อยชั่วคราว เรียกว่า สำนักปล่อยชั่วคราว เพื่อดำเนินการในขั้นตอนให้ความช่วยเหลือการปล่อยชั่วคราวแก่ผู้ต้องหาหรือจำเลย รวมทั้งการสัมภาษณ์ สืบเสาะ ตรวจสอบ ข้อมูลเกี่ยวกับผู้ต้องหาหรือจำเลยนำมาซึ่งเป็นข้อมูลที่มีความเชื่อถือ เพื่อใช้ประกอบการใช้ดุลพินิจของศาลในการปล่อยชั่วคราว จากสถิติ 5 ปีย้อนหลัง หน่วยงานบริการก่อนการพิจารณาคดีสำหรับเขตโคลัมเบียศาลท้องถิ่นได้ทำการปล่อยตัวผู้ถูกจับกุมมากกว่า 93% โดยการปล่อยชั่วคราวแบบไม่ต้องใช้พันธบัตรทางการเงิน ประมาณ 88% ของจำนวนผู้ที่ถูกจับกุม และจำนวนผู้ที่ไม่ได้รับการปล่อยตัวเป็นกรณีกล่าวหาว่าก่ออาชญากรรมรุนแรงประมาณ 2% นอกจากนี้ 89% เป็นกรณีที่ผู้ที่ปล่อยชั่วคราวยังปรากฏตัวต่อศาลตามกำหนดทั้งหมด แต่ละปีจะมีผู้กระทำความผิดโดยเฉลี่ย 18,480 รายต่อปีที่รอการพิจารณาคดี (PSA's Risk Assessment Ensures Fair Administration of Pretrial Justice in the District of Columbia, 2022)

จากผลการดำเนินงานของสหรัฐอเมริกาดังกล่าวแสดงให้เห็นว่าประเทศแคนาดาได้สิทธิตามกฎหมายต่อชีวิต เสรีภาพ และสิทธิที่จะไม่ถูกกลั่นแกล้งของประชาชนมากขึ้น หากบุคคลใดถูกตั้งข้อหาว่ากระทำความผิดต้องสันนิษฐานว่าบริสุทธิ์จนกว่าได้มีความผิดตามกฎหมายใน

ความรับความคิดเห็นของสาธารณชนโดยศาลที่เป็นอิสระและเป็นกลาง และไม่ถูกปฏิเสธการประกันตัวโดยไม่มีเหตุอันสมควร แคนาดาให้ความสำคัญกับบุคคลได้รับการกระทบต่อสิทธิและเสรีภาพ ปัจจุบันกฎหมายได้ถูกปรับแก้กรณีผู้กระทำความผิดของรัฐบาลกลางเกือบทั้งหมดจะมีสิทธิกลับสู่ชุมชน การมีโครงการประเมินความเสี่ยงและการบริการฟื้นฟูในขณะที่ถูกจับกุมด้วยเหตุนี้แคนาดาจึงจัดตั้งกรมราชทัณฑ์แห่งแคนาดา (Correctional Service of Canada) ขึ้นเป็นหน่วยงานดูแลผู้สร้างความผิดภายใต้การปล่อยตัวตามข้อแม้ของกฎหมายตามหลักนิติธรรม ในปีงบประมาณ 2563 - 2564 มีการลดลงอย่างมากในการรับเข้าของรัฐบาลกลางและความพยายามอย่างต่อเนื่องเพื่อเพิ่มการปล่อยตัวที่ปลอดภัย ซึ่งส่งผลให้จำนวนผู้ต้องขังของรัฐบาลกลางลดลงอย่างชัดเจนในช่วงที่มีการระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 ตั้งแต่วันที่ 1 เมษายน 2563 ถึง 31 มีนาคม 2564 เนื่องจากการระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 และผลกระทบของประชากรที่อยู่ในความดูแลของรัฐบาลกลาง จึงลดลงอย่างมาก จาก 13,720 เป็น 12,399 คน และการควบคุมการปล่อยแบบมีเงื่อนไขจาก 9,382 เป็น 9,113 ภายในสิ้นเดือนมีนาคม 2564 (Response to the 48th Annual Report of the Correctional Investigator 2020-2021, 2022)

จากการศึกษามาตรการปล่อยชั่วคราวของสหรัฐอเมริกาและประเทศแคนาดาพบว่าประเทศไทยไม่มีหน่วยงานกลางในชั้นพิจารณาการปล่อยชั่วคราวในคดีอาญาไว้เฉพาะทำให้ศาลขาดแคลนข้อมูลเกี่ยวกับผู้ต้องหาหรือจำเลยเพื่อใช้ประกอบการใช้พิจารณาการปล่อยชั่วคราว แม้ในปัจจุบันศาลจะมีการประเมินความเสี่ยงก่อนการปล่อยชั่วคราวซึ่งเป็นข้อบังคับประธานศาลฎีกาจึงทำให้การนำมาบังคับใช้ไม่เคร่งครัดขึ้นอยู่กับนโยบายของศาล และสิ่งสำคัญการได้มาของแหล่งข้อมูลควรได้รับความเชื่อถือหรือควรมีการตรวจสอบการได้มาของข้อมูลที่เกี่ยวข้องกับผู้ต้องหาหรือจำเลย ดังนั้น ประเทศไทยควรจัดตั้งหน่วยงานกลางในชั้นพิจารณาการปล่อยชั่วคราวในคดีอาญาไว้เฉพาะ

การจัดตั้งจัดตั้งหน่วยงานกลางในชั้นพิจารณาการปล่อยชั่วคราวในคดีอาญา

เพื่อเป็นการกำหนดให้ถือปฏิบัติก่อนการพิจารณาปล่อยชั่วคราวทุกครั้งต้องให้สำนักปล่อยชั่วคราวดำเนินการในการสืบเสาะหาข้อมูล ตรวจสอบข้อมูลให้มีความน่าเชื่อถือ ประเมินความเสี่ยงในการหลบหนีหรือก่อเหตุอันตรายอื่น จัดทำรายงาน จัดทำความเห็นเสนอต่อศาลเพื่อให้ศาลใช้ประกอบการพิจารณาก่อนการปล่อยชั่วคราว เพื่อให้การพิจารณาปราศจากอคติ จึงควรจัดตั้งสำนักปล่อยชั่วคราวโดยพระราชบัญญัติโดยกำหนดหน้าที่และความรับผิดชอบสำหรับการปล่อยชั่วคราวขึ้นโดยเฉพาะ ในการที่จะจัดตั้งหน่วยงานกลางในชั้นพิจารณา

ปล่อยชั่วคราว มีรูปแบบและกระบวนการดำเนินงานโดยอาศัยอำนาจพระราชบัญญัติจัดตั้งหน่วยงานกลาง

โครงสร้างหน่วยงานกลางในชั้นพิจารณาตีการปล่อยชั่วคราวในคดีอาญา

การปล่อยตัวก่อนการพิจารณาคดีเป็นหน่วยงานที่รับผิดชอบในการรวบรวมข้อมูลเกี่ยวกับผู้ต้องหาหรือจำเลยที่ถูกจับและเตรียมคำแนะนำที่ศาลพิจารณาในการตัดสินใจเลือกการปล่อยตัวในเงื่อนไขที่มีความเหมาะสมกับผู้ต้องหาหรือจำเลย ผู้ต้องหาหรือจำเลยจะต้องได้รับการปล่อยตัวโดยไม่ต้องมีหลักทรัพย์ค้ำประกัน ตรวจสอบ กำกับดูแลและช่วยเหลือผู้ต้องหาหรือจำเลยที่ถูกปล่อยตัวก่อนการพิจารณาคดี ต้องมีการตรวจสอบสถานภาพ นำเสนอข้อมูลที่ถูกต้องแก่ตุลาการที่เกี่ยวกับความเสี่ยงที่จำเลยอาจไม่มาปรากฏตัวในศาลหรือคุกคามความปลอดภัยของชุมชน การพัฒนาและกำกับดูแลบุคคลที่ได้รับการปล่อยตัวในระหว่างรอการพิจารณาคดี

1. หน่วยงานกลางในชั้นพิจารณาตีปล่อยตัวชั่วคราว

(1) เป็นหน่วยงานอิสระ ทำหน้าที่สืบเสาะ รวบรวมข้อมูล ให้ข้อมูลภูมิหลังที่ผ่านการตรวจสอบประวัติอาชญากรรมเกี่ยวกับผู้ถูกจับกุมทั้งหมด และคำแนะนำเกี่ยวกับการเลือกเงื่อนไขในการปล่อยตัว

(2) มีหน้าที่รับผิดชอบเพิ่มเติมในการกำกับดูแลจำเลยที่ถูกปล่อยตัวจากการควบคุมตัวในระหว่างช่วงก่อนการพิจารณาคดี โดยการติดตามการปฏิบัติตามเงื่อนไขการปล่อยตัวและตรวจสอบให้มั่นใจว่าผู้ต้องหาหรือจำเลยจะมาปรากฏตัวสำหรับการพิจารณาคดีของศาลตามกำหนด (28 C.F.R. Code § 800.3. Functions and responsibilities, 2023)

2. บทบาทหน้าที่ของเจ้าหน้าที่หน่วยงานกลางในชั้นพิจารณาตีปล่อยตัวชั่วคราว

(1) ให้ข้อมูลที่เป็นประโยชน์เกี่ยวกับผู้ต้องหาหรือจำเลยและสถานการณ์โดยรอบการจับกุม ในการสอบสวน

(2) สัมภาษณ์จำเลยและผู้กระทำผิดเพื่อทราบเกี่ยวกับภูมิหลังของผู้ต้องหาหรือจำเลย รวมถึงครอบครัว การศึกษา การจ้างงาน การเงิน สุขภาพร่างกายและจิตใจ และการใช้แอลกอฮอล์หรือยาเสพติด

(3) ตรวจสอบประวัติอาชญากรรม

(4) สัมภาษณ์บุคคลอื่นที่สามารถให้ข้อมูลที่เป็นประโยชน์ เช่น สมาชิกในครอบครัว นายจ้าง และเจ้าหน้าที่บังคับใช้กฎหมาย

(5) ในการปฏิบัติหน้าที่ของเจ้าหน้าที่ ให้ถือว่าจำเลยเป็นผู้บริสุทธิ์จนกว่าจะพิสูจน์ได้ว่ามีความผิดเจ้าหน้าที่ไม่พุดคุยถึงความผิดที่ถูกกล่าวหาหรือความผิดหรือความบริสุทธิ์ของจำเลยในระหว่างการสัมภาษณ์ หรือให้คำแนะนำทางกฎหมายแก่จำเลยหรือแนะนำทนายความ

(6) กำหนดให้เจ้าหน้าที่ประเมินสภาพความเป็นอยู่ของผู้กระทำความผิด ความสัมพันธ์ในครอบครัว ความผูกพันในชุมชน และการใช้ยาเสพติด (Pretrial Services Officers, 2007)

3. รายงานต่อศาล

ให้เจ้าหน้าที่จัดทำรายงานเสนอต่อศาลเพื่อใช้ประกอบการพิจารณาในการอนุญาตให้ปล่อยตัวชั่วคราว

(1) เสนอแนวทางว่าควรปล่อยหรือขังจำเลยไว้ก่อนการพิจารณาคดี

(2) ประเมินความเสี่ยงการจะกระทำความผิดซ้ำ หรือการก่ออันตรายต่อชุมชน

(3) แนะนำให้ศาลกำหนดเงื่อนไขการปล่อยตัวหากจำเลยได้รับการปล่อยตัวมากกว่าถูกควบคุมตัว สิ่งเหล่านี้ต้องเป็นเงื่อนไขที่เข้มงวดน้อยที่สุดที่จะรับประกันได้อย่างสมเหตุสมผลว่าจำเลยปรากฏตัวในศาลและไม่ก่อให้เกิดอันตรายต่อชุมชน เงื่อนไขการปล่อยจะปรับให้เหมาะสมกับแต่ละบุคคล ตัวอย่างเช่น พวกผู้ต้องหาหรือจำเลยอาจกำหนดให้จำเลยเข้ารับการตรวจและบำบัดยาเสพติด ค้นหาและรักษางาน หรือส่งตัวไปตรวจตราสถานที่

(4) แนะนำให้ศาลกำหนดเงื่อนไขการปล่อยตัวเพื่อช่วยจัดโครงสร้างการเคลื่อนไหวและพฤติกรรมของผู้กระทำความผิดในชุมชน เงื่อนไขการปล่อยจะปรับให้เหมาะสมกับแต่ละบุคคล ตัวอย่างเช่น ผู้ต้องหาหรือจำเลยอาจต้องการให้ผู้กระทำความผิดเข้ารับการตรวจและบำบัดยาเสพติด ค้นหาและรักษางาน หรือส่งตัวไปเฝ้าติดตามสถานที่ (Pretrial Services Officers, 2007)

4.การกำกับดูแลจำเลยและผู้กระทำความผิดในชุมชน

เจ้าหน้าที่ดูแลจำเลยและผู้กระทำความผิดในชุมชนเพื่อลดความเสี่ยงที่จะเกิดต่อสาธารณะ เจ้าหน้าที่บริการพิจารณาคดีดูแลจำเลยที่ได้รับการปล่อยตัวระหว่างการพิจารณาคดี เจ้าหน้าที่คุมประพฤติดูแลผู้ต้องหาหรือจำเลยจากศาลตัดสินให้คุมประพฤติจนกระทั่งได้รับการปล่อยตัวหลังจากได้รับการปล่อยตัวจากเรือนจำ ในการดูแลจำเลยและผู้กระทำความผิด

(1) ตรวจสอบให้แน่ใจว่าผู้ต้องหาหรือจำเลยหาปฏิบัติตามเงื่อนไขการปล่อยตัวที่กำหนดโดยศาล และแก้ไขปัญหาใด ๆ ที่ส่งผลกระทบต่อความสามารถในการปฏิบัติตาม

(2) ติดตามผู้ต้องหาหรือจำเลยผ่านทางโทรศัพท์

(3) ติดตามผู้ต้องหาหรือจำเลยผ่านการติดต่อกับผู้อื่น รวมถึงสมาชิกในครอบครัว นายจ้าง และผู้กำกับดูแล

(4) การควบคุมความเสี่ยงที่ผู้ต้องหาหรือจำเลยก่อให้เกิดกับบุคคลหรือชุมชนโดยตรวจสอบการจ้างงาน ติดตามเพื่อนร่วมงาน จำกัดการเดินทาง และดำเนินการอื่น ๆ เพื่อให้มั่นใจว่าผู้ต้องหาหรือจำเลยจะปฏิบัติตามกฎหมายและเงื่อนไขที่กำหนด (Pretrial Services Officers, 2007)

องค์ความรู้ใหม่

องค์ความรู้ใหม่ที่ได้จากการวิจัย พบว่า การให้โอกาสผู้ต้องหาหรือจำเลยให้ได้รับการปล่อยชั่วคราวระหว่างพิจารณาคดี จากที่เคยมีแนวคิดว่าการประกันตัวจำต้องเรียกหลักประกันเพื่อป้องกันผู้ต้องหาหรือจำเลยหลบหนีและไม่มาศาลตามที่นัดไว้ แต่จากการวิจัยทำให้ทราบว่าแม้ศาลอนุญาตให้ปล่อยตัวชั่วคราวแก่ผู้ต้องหาหรือจำเลยโดยไม่มีประกันหรือหลักประกันผู้ต้องหาหรือจำเลยก็มาตามนัดศาลโดยไม่ได้หลบหนี และผู้ต้องหาหรือจำเลยที่ได้รับการปล่อยชั่วคราวโดยไม่มีหลักประกันก็ได้ก่อความผิดซ้ำระหว่างได้รับการปล่อยชั่วคราว ดังนั้น การที่จะป้องกันการหลบหนีจึงไม่ได้ขึ้นอยู่กับเงินประกัน สิ่งสำคัญที่ทำให้มาตรการปล่อยชั่วคราวมีประสิทธิภาพนั้นศาลจะต้องทราบข้อมูลเกี่ยวกับผู้ต้องหาหรือจำเลย และจัดตั้งอาศัยหน่วยงานเฉพาะเพื่อจะได้เป็นหน่วยงานที่ให้ข้อมูลเกี่ยวกับผู้ต้องหาหรือจำเลยต่อศาล และเป็นหน่วยงานที่ปรับปรุง พัฒนาอย่างต่อเนื่องเพื่อให้กระบวนการดังกล่าวมีประสิทธิภาพ

รูปที่ 1 กระบวนการปล่อยชั่วคราว

สรุป/ข้อเสนอแนะ

กระบวนการปล่อยชั่วคราวของประเทศไทยมีวัตถุประสงค์เพื่อให้ผู้ต้องหาหรือจำเลยทุกระดับชั้นได้สิทธิในการขอปล่อยชั่วคราวเพื่อไปหาพยานหลักฐานนำมาพิสูจน์ถึงความบริสุทธิ์ของตน การได้ไปใช้ชีวิตประจำวันได้เป็นปกติ แต่ในขั้นตอนกระบวนการปล่อยชั่วคราวแม้ศาลจะมีระบบปล่อยชั่วคราวแล้ว แต่ขั้นตอนประเมินความเสี่ยง การรวบรวมข้อมูล (ัญญาณูซ ต้นตฤกุล, 2557) การสืบเสาะหาข้อมูลเกี่ยวกับผู้ต้องหาหรือจำเลยในทางปฏิบัติยังเกิดขึ้นน้อย อันเนื่องมาจากมีความยุ่งยากที่จะต้องเข้าสัมภาษณ์ผู้ต้องหาหรือจำเลย ครอบครัว คนใกล้ชิดที่เกี่ยวข้องกับผู้ต้องหาหรือจำเลย ในเรื่องของเวลาที่มีจำกัดและเจ้าหน้าที่ที่ต้องปฏิบัติหน้าที่ประจำการที่ศาลจะพิจารณาการปล่อยชั่วคราวบางครั้งศาลไม่มีข้อมูลเกี่ยวกับผู้ต้องหาหรือจำเลยที่มากพอเพื่อใช้ประกอบการใช้ดุลยพินิจ (มุขเมธิน กลั่นนุรักษ์ และัญญาณูซ ต้นตฤกุล, 2564) จึงเห็นควรให้มีการจัดตั้งสำนักปล่อยชั่วคราวเพื่อทำหน้าที่รวบรวมข้อมูลภูมิหลังของผู้ต้องหาหรือจำเลย

การจัดตั้งสำนักปล่อยชั่วคราว เพื่อทำหน้าที่ในการรวบรวมข้อมูล สืบเสาะหาข้อมูลเกี่ยวกับผู้ต้องหาหรือจำเลย การมีข้อมูลดังกล่าวทำให้ทราบถึงเหตุที่ผู้ต้องหาหรือจำเลยได้กระทำความผิด ข้อมูลดังกล่าวก็สามารถจัดทำเป็นข้อมูลประวัติคดีต่อไป สามารถนำข้อมูลมาใช้ประเมินความเสี่ยงเพื่อป้องกันการหลบหนีเสนอความเห็นต่อศาลเพื่อรับทราบถึงถิ่นที่อยู่ สภาพแวดล้อมในการดำรงชีวิต สภาพความเป็นอยู่ของครอบครัว ประวัติการกระทำความผิด แรงจูงใจในการกระทำความผิด เพื่อใช้ในการประกอบการดุลยพินิจในการสั่งปล่อยชั่วคราวเพื่อลดการปล่อยชั่วคราวโดยปราศจากอคติเพื่อให้ผู้ต้องหาหรือจำเลยได้รับการปล่อยชั่วคราวที่เท่าเทียมกัน จึงควรจัดตั้งสำนักปล่อยชั่วคราวโดยพระราชบัญญัติโดยกำหนดหน้าที่และความรับผิดชอบสำหรับการปล่อยชั่วคราวขึ้นโดยเฉพาะ เป็นการเพิ่มประสิทธิภาพในข้อมูลที่ได้ให้มีความน่าเชื่อถือ และการใช้ดุลยพินิจโดยปราศจากอคติเพื่อให้อิสรภาพที่ยุติธรรมและเท่าเทียม

จากการศึกษาค้นคว้ามาตรการปล่อยชั่วคราวในคดีอาญามีข้อเสนอแนะดังนี้

1. กำหนดบทบัญญัติประมวลวิธีพิจารณาความอาญา มาตรา 108 วรรคสอง ช่วยเหลือการพิจารณาคดีและอุทธรณ์ในการพิจารณาการปล่อยชั่วคราวก่อนการพิจารณาโดยให้ข้อมูลภูมิหลังเกี่ยวกับผู้ต้องหาหรือจำเลย เมื่อได้ผ่านการตรวจสอบความน่าเชื่อถือในข้อมูลตรวจสอบประวัติอาชญากรรมทั้งหมดของผู้ต้องหาหรือจำเลย และให้คำแนะนำเกี่ยวกับการเลือกเงื่อนไขในการปล่อยชั่วคราว

2. กำหนดบทบาทอำนาจหน้าที่และความรับผิดชอบหน่วยงานกลางในชั้นพิจารณาปล่อยตัวชั่วคราว ในการกำกับดูแลจำเลยที่จะถูกปล่อยชั่วคราวจากการควบคุมในระหว่างการพิจารณาคดี โดยการติดตามการปฏิบัติตามเงื่อนไขการปล่อยตัวและติดตามตรวจสอบการมาศาลตามกำหนดนัด เจ้าหน้าที่ต้องปฏิบัติหน้าที่ด้วยความเป็นกลาง

3. กำหนดให้สำนักปล่อยชั่วคราวตรวจสอบความถูกต้องในกระบวนการดำเนินการอย่างมีประสิทธิภาพด้วยความต่อเนื่อง ทำการวิจัย สร้างกระบวนการระยะยาวเพื่อมุ่งหวังให้เกิดการพัฒนาการมาตการปล่อยชั่วคราว

4. เพิ่มเติมบทบัญญัติประมวลวิธีพิจารณาความอาญา มาตรา 108 วรรคสอง โดยเพิ่มข้อความเป็น “”เพื่อประโยชน์ในการดำเนินการตามวรรคหนึ่ง ให้ดำเนินการโดยสำนักปล่อยชั่วคราวก่อนการพิจารณาคดี เจ้าพนักงานซึ่งมีอำนาจสั่งให้ปล่อยชั่วคราวหรือศาลอาจรับฟังข้อเท็จจริง รายงานหรือความเห็นของเจ้าพนักงานซึ่งกฎหมายกำหนดให้มีอำนาจหน้าที่เกี่ยวกับการนั้นเพื่อประกอบการพิจารณาสั่งคำร้องด้วยคำใด”

ตามประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา มาตรา 108 ข้อความที่ตราขึ้นไว้เป็นข้อบังคับให้มีการวินิจฉัยคำร้องขอให้ปล่อยชั่วคราวเพื่อใช้ประกอบการพิจารณาปล่อยชั่วคราว

(1) ความหนักเบาแห่งคำกล่าวโทษ
(2) พยานหลักฐานที่นำมาสืบแล้วมีเพียงใด
(3) พฤติการณ์ต่าง ๆ แห่งคดีเป็นอย่างไร
(4) เชื่อถือผู้ร้องขอประกันหรือสิ่งที่ยึดถือเพื่อความมั่นคงได้เพียงใด
(5) บุคคลผู้ถูกหาว่าได้กระทำความผิด แต่ยังมีได้ถูกฟ้องต่อศาลหรือผู้ถูกฟ้องความน่าจะหลบหนีไม่

(6) ภัยเหตุที่อาจทำให้ถึงแก่ความตายหรือความเสียหายที่เกิดจากการปล่อยชั่วคราวเพียงใดหรือไม่

(7) ในกรณีที่ผู้ต้องหาหรือผู้ถูกฟ้องความต้องขังตามหมายศาล ถ้ามีคำคัดค้านของพนักงานสอบสวน พนักงานอัยการ หรือโจทก์แล้วแต่กรณี ศาลรับประกอบการพิจารณาได้ตามหลักการดังกล่าวเป็นได้กำหนดแนวประพฤติดให้เจ้าพนักงานหรือศาลที่ได้รับคำร้องขอปล่อยชั่วคราวออกคำสั่งให้ปล่อยชั่วคราวโดยทันที ตามประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา มาตรา 108 ที่ได้กำหนดหลักเกณฑ์ในการปล่อยชั่วคราวเมื่อบุคคลผู้ถูกหาว่าได้กระทำความผิด แต่ยังมีได้ถูกฟ้องต่อศาลหรือผู้ถูกฟ้องความได้มีคำสั่งปล่อยชั่วคราว ส่วนการไม่

ยินยอมให้ปล่อยถือเป็นข้อยกเว้นต้องทำโดยอาศัยอำนาจตามประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา มาตรา 108/1

เพื่อประโยชน์ในการดำเนินการตามวรรคหนึ่ง ให้ดำเนินการโดยสำนักปล่อยชั่วคราวก่อนการพิจารณาคดี เจ้าพนักงานซึ่งมีอำนาจสั่งให้ปล่อยชั่วคราวหรือศาลอาจรับฟังข้อเท็จจริงรายงานหรือความเห็นของเจ้าพนักงานซึ่งกฎหมายกำหนดให้มีอำนาจหน้าที่เกี่ยวกับการนั้นเพื่อประกอบการพิจารณาสั่งคำร้องด้วยคำใด”

เอกสารอ้างอิง

ัญญาณัฐ ตันติกุล. (2557). อิศราพราคาราแพงสำหรับคนจน : การปล่อยชั่วคราว สภาพปัญหาและหนทางแก้ไข (ตอนที่ 1). ดุลพาห, 61(2), 151-179.

มุขเมธิน กลั่นนุรักษ์ และัญญาณัฐ ตันติกุล. (2564). ปล่อยชั่วคราวหรือขังชั่วคราว : ความย้อนแย้งของการฝากขังและการปล่อยชั่วคราวในกฎหมายไทย. ดุลพาห, 68(3), 36-86.

สถิติการปล่อยชั่วคราวศาลจังหวัดนครศรีธรรมราช. (2566). สืบค้น 11 มีนาคม 2566 จาก <https://nstc.coj.go.th/th/content/category/index/id/10671>

28 C.F.R. Code § 800.3. Functions and responsibilities. (2023). Retrieved from <https://www.law.cornell.edu/cfr/text/28/800.3>

About Correctional Service Canada. (2019). Retrieved from <https://www.csc-scc.gc.ca/publications/005007-3002-eng.shtml>

Amdt 8.1 Overview of Eighth Amendment, Cruel and Unusual Punishment. (2023). Retrieved from <https://www.law.cornell.edu/constitution-conan/amendment-8/overview-of-eighth-amendment-cruel-and-unusual-punishment>

BC Public Service corporate values. Retrieved from <https://www2.gov.bc.ca/gov/content/careers-myhr/about-the-bc-public-service/ethics-standards-of-conduct/corporate-values>

Constitution Act. (1982). PART I Canadian Charter of Rights and Freedoms 7, 11. Retrieved from <https://laws-lois.justice.gc.ca/eng/Const/page-12.html>

Fourth Amendment. (2023). Retrieved from https://www.law.cornell.edu/wex/fourth_amendment

In Custody and Release. (2023). Retrieved from

<https://www2.gov.bc.ca/gov/content/justice/criminal-justice/bcs-criminal-justice-system/if-you-are-accused-of-a-crime/if-you-are-arrested/in-custody-and-release>

Kideuk, K., and Megan, E. (2011). A Case Study on the Practice of Pretrial Service and Risk Assessment in Three Cities. Retrieved from

https://dccrimepolicy.org/images/Pretrial-Comparative-Final-Report_1.pdf

Pre-Trial Custody. (2023). Retrieved from

<https://www2.gov.bc.ca/gov/content/justice/criminal-justice/bcs-criminal-justice-system/if-you-are-accused-of-a-crime/pre-trial-custody>

Pretrial Services Officers. (2007). Retrieved from

<https://www.rip.uscourts.gov/sites/rip/files/PretrialServicesOfficers.pdf>

PSA's Risk Assessment Ensures Fair Administration of Pretrial Justice in the District of Columbia. (2022). Retrieved from <https://citly.me/Hk4Mp>

Response to the 48th Annual Report of the Correctional Investigator 2020-2021.

(2022). Retrieved from <https://www.csc-scc.gc.ca/005/007/005007-2812-en.shtml>

Steps in the federal criminal process Initial Hearing / Arraignment. (2022).

Retrieved from <https://www.justice.gov/usao/justice-101/initial-hearing>